

OSNOVNA ŠOLA F. S. FINŽGARJA LESCE

Begunjska cesta 7, 4248 Lesce, 04/53 37 600, info@oslesce.si, www.oslesce.si

VZGOJNI NAČRT

Osnovne šole F. S. Finžgarja Lesce

VZGOJNI NAČRT vsebuje:

I. VZGOJNA NAČELA IN VREDNOTE

II. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE IN STARŠEV

III. VZGOJNE DEJAVNOSTI

1. Preventivne dejavnosti
2. Spodbujanje varnega in spodbudnega učnega okolja
3. Svetovanje in usmerjanje

IV. DRUGE DEJAVNOSTI

1. Obravnava in beleženje vedenja
2. Vrste vzgojnih ukrepov
  - a. Alternativni vzgojni postopki
  - b. Vzgojni ukrepi
  - c. Vzgojni opomini
3. Pohvale, priznanja, nagrade

I. VZGOJNA NAČELA IN VREDNOTE

Poti za doseganje vzgojnih ciljev:

1.

V šoli bomo organizirali kvalitetno vzgojno in učno delo tako, da bomo upoštevali otrokovo celovito osebnost. Z različnimi aktivnostmi bomo zagotovili varno in spodbudno šolsko okolje za doseganje čim boljših rezultatov v skladu z učenčevimi zmožnostmi, interesi in potrebami.

2.

Vzgojno-izobraževalni proces bomo prilagodili vsem učencem; tistim, ki zaradi različnih primanjkljajev težje dosegajo standarde znanja, kot tudi tistim, ki so sposobni dosegati višje rezultate. Vzgojne dejavnosti bomo izvajali razvojni stopnji primerno.

Vzpostavili bomo čim večjo skladnost vzgojnih dejavnikov šole in družinske vzgoje.

3.

Razvijali bomo naslednje vrednote:

- **univerzalne vrednote:** pravičnost, marljivost, samostojnost, doslednost, odgovornost, spoštovanje drugih in drugačnih, spoštovanje učitelja in ostalih zaposlenih,
- **nacionalne vrednote:** negovanje maternega jezika, biti odgovoren državljan, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine,
- **šolske vrednote:** učenje za življenje,
- **lokalne vrednote:** ohranjanje naravne dediščine.

Vzpodbujali bomo prizadevnost, delavnost in medsebojno pomoč.

Posebej bomo razvijali čut za varstvo okolja in sposobnost za hitro prilagajanje spremembam v življenjskem okolju, ki jih narekuje globalizacija.

Vsako leto v okviru šolskih strokovnih aktivov, glede na zaključno evalvacijo preteklega leta, izberemo prednostni cilj šole.

II. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE IN STARŠEV

Starši imajo dolžnost in pravico vzgajati svoje otroke in jim omogočiti izobraževanje ter vzgajanje v osnovni šoli. Načini, oblike, metode in cilji vzgojnega dela šole jim morajo biti vnaprej poznani. Zato je redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši predpogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole.

S starši bomo sodelovali pri doseganju učno-vzgojnih ciljev ter pri reševanju razvojnih in osebnih težav njihovih otrok. S starši bomo sodelovali na roditeljskih sestankih, govorilnih urah, spodbujali bomo medsebojno sodelovanje v okviru oddelčnih skupnosti, sveta staršev in v okviru šole kot celote.

Starše bomo sproti obveščali o napredku njihovega otroka. V primeru, da bo otrok zaradi manj primernih vedenjskih vzorcev potreboval posebno socialno-psihološko pomoč, bomo skušali v dogovoru s starši to pomoč nuditi.

Starše bomo obveščali o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka na različne načine:

- ustno, po telefonu in pisno; prednost bomo dali osebnim stikom.

V primerih, ko bomo strokovni delavci presodili, da je potreben poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali napredku v šoli, bomo starše povabili na razgovor v šolo. Na razgovoru bodo lahko sodelovali tudi drugi strokovni delavci šole.

V primerih, ko šola ne bo mogla zagotoviti sodelovanja staršev ali bo zaznala, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, bomo poiskali pomoč in sodelovali z drugimi institucijami, ki nudijo socialno in psihološko pomoč (center za socialno delo, krizni center za mlade, svetovalni center in druge pristojne institucije).

III. VZGOJNE DEJAVNOSTI

1. Preventivne dejavnosti

Šola bo šolsko delo in življenje v šoli organizirala tako, da se bodo učenci počutili varne, da bodo pri šolskem delu motivirani, zavzeti in ustvarjalni. Učenci so dolžni prevzeti odgovornost za svoje vedenje, delo in dejanja ter sprejeti omejitve, ki jih postavlja življenje in delo v skupini.

V oddelčnih skupnostih bomo dali poudarek razvijanju in oblikovanju dobrih medsebojnih odnosov, solidarnosti in skrbi za vrstnike. Spoštovali in upoštevali bomo različnost. Vsaka oddelčna skupnost bo v prvih oddelčnih urah sprejela pravila oddelka, ki bodo izhajala iz Pravil šolskega reda.

V eAsistenu lahko razredniki za nadpovprečno sodelovanje in delo dodeljujejo pozitivne točke, s katerimi učence motivirajo.

Posebej bomo skrbeli za učence, ki se težje vključujejo v skupino. Spodbujali bomo sposobnost razvijanja socialnih veščin, sposobnost konstruktivnega reševanja konfliktov, učinkovito komuniciranje.

Poudarjali bomo pozitivne rezultate učencev (športne in ustvarjalne dosežke, tekmovanja ...). Pozornost bomo usmerjali na pozitivno dinamiko med učenci (medsebojna pomoč, strpnost, upoštevanje drugačnosti, asertivnost) in gradili na tem, kar že delamo dobro. Problemov in težav se bomo lotevali s pozitivnim pristopom, kar nam bo izziv za iskanje konstruktivnih poti.

Vsi strokovni delavci bodo skrbno spremljali dogajanje in se nanj učinkovito ter dosledno odzivali. Pri tem bodo upoštevali skupinsko dinamiko, razvojni nivo učencev, posebnosti posameznih učencev in skupine. Prekrške bomo dosledno zapisovali v elektronski dnevnik, razredniki pa bodo na osnovi vpisov ustrezno ukrepali. Pri reševanju težjih problemov bo sodelovala svetovalna služba, v posebnih primerih pa po potrebi tudi zunanje institucije.

Teme vzgojnih dejavnosti bomo vključevali v vse oblike dela v šoli (pouk, oddelčna skupnost, dnevi dejavnosti, interesne dejavnosti). Teme, ki jim posvečamo posebno pozornost, so:

medvrstniška pomoč, odnosi z vrstniki in socialne veščine, asertivnost, nenasilno reševanje konfliktov, odnosi med spoloma, zasvojenost, spoznavanje in razvijanje ustreznih navad za zdravo življenje (prehrana, gibanje in drugo), spoštovanje in sprejemanje različnosti, spoštovanje starejših ter solidarnost.

Spodbujali bomo vse oblike povezovanja, sodelovanja in vključevanja staršev v življenje in delo šole.

Na šoli bomo vsako leto organizirali prireditve in srečanja, na katerih bodo lahko starši in krajanji spoznavali delo in dosežke šole ter njenih učencev in se posredno vključevali v nekatere skupne dejavnosti (npr. razstave, delavnice, dan odprtih vrat, predavanja, papirne akcije ...).

Učitelji bodo bolj pozorni tam, kjer je pojavnost oblik nezaželenega vedenja verjetnejša. V vzgojno-izobraževalne vsebine bomo vključili vsebine o bontonu.

2. Spodbujanje varnega in spodbudnega učnega okolja

Z ustvarjanjem primerne šolske in razredne klime ter z izvajanjem proaktivnih in preventivnih dejavnosti na področju VIZ bomo skušali vplivati na zmanjšanje pojava nasilja in splošno dobro počutje vseh. Glede na starost in razvojno stopnjo učencev bodo ponujene naslednje aktivnosti:

- trening socialnih veščin,
- sooblikovanje razrednih pravil,
- predavanja in delavnice zunanjih izvajalcev,
- sooblikovanje in vključenost v vzgojne vsebine, ki jih bomo razvijali v okviru ur ODS, dejavnosti RaP in skupaj s šolsko svetovalno službo ter pedagogi,
- vaje za osebno rast,
- mediacija,
- usmerjeni pogovori,
- medvrstniška pomoč,
- šolske prireditve in humanitarne akcije,
- dejavnosti za zdravo življenje,
- poklicna vzgoja,

- šolska skupnost ter otroški parlament,
- vključenost v širše lokalno okolje in razvijanje prostovoljstva,
- ekološka vzgoja,
- tematski dnevi dejavnosti (dan zdravja, dan varnosti ...).

3. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem in njihovim staršem pri reševanju problemov, ki so povezani z otrokovim razvojem, šolskim delom, odnosi z vrstniki in odraslimi, z razvijanjem samopodobe, prevzemanjem odgovornosti ter moralnimi, kulturnimi in civilizacijskimi vrednotami.

Usmerjanje in svetovanje je strokovna dejavnost šole in se lahko izvaja v času ali izven pouka (pogovorne ure učiteljev, šolska svetovalna služba), za kar se sprti dogovorimo.

Svetovanje in usmerjanje bo potekalo v obliki pogovora med delavci šole, učenci in/ali starši. Z vsebino ter cilji svetovanja in usmerjanja posameznega učenca bomo starše sprti obveščali. Svetovanje in usmerjanje, povezano z reševanjem individualnih ali skupinskih problemov učencev, bodo izvajali za to usposobljeni strokovni delavci in/ali vrstniki.

V primerih, ko bo strokovni delavec presodil, da učenec potrebuje dlje časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se bomo s starši dogovorili za termine, v katerih bo ta proces potekal.

V primerih, ko bo strokovni delavec presodil, da se pri učencu pojavljajo oblike vedenja, ki jih v okviru šole ne moremo omiliti, izboljšati ali odpraviti, bo staršem predlagana obravnava v zunanjih strokovnih ustanovah. Glede na ugotovitve bomo sodelovali v postopku usmerjanja otrok s posebnimi potrebami.

Svetovanje in usmerjanje učencem pomaga, da se učijo:

- oblikovati lastne cilje in načine uresničevanja le-teh,
- učinkovito organizirati delo (šolsko in domače),
- sprejemati in ustrezno vrednotiti svoje rezultate,

- razmišljati, presojati in vrednotiti svoje vedenje in vedenje drugih,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- se vživljati v ravnanje drugega,
- razumeti vzroke za neustrezno vedenja pri sebi in drugih,
- konstruktivno reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati ob navalu močnih čustev,
- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosegati druge cilje, pomembne za otrokovo življenje in delo.

IV. DRUGE DEJAVNOSTI

1. Obravnava in beleženje vedenja

V e-asistentu učitelji redno beležijo vedenje in delo učencev. Postopki in ukrepi v primeru motečega vedenja pri pouku ter ogrožujočega vedenja so natančneje opisani v Pravilih šolskega reda.

2. Vrste vzgojnih ukrepov

Vzgojni postopki in ukrepi so usmerjeni pedagoškostrokovni postopki, ki zadevajo kršitve Pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni zmožen.

Vzgojni ukrepi torej posredno pomagajo učencu, da spremeni svoje vedenje. Vzgojni ukrep se oblikuje kot ustna/pisna zahteva strokovnega delavca, kot sklep katerega od organov šole (razrednik, učiteljski zbor, ravnateljica), kot dogovor šole in staršev o skupnem ravnanju ali kot obveznost učenca.

Vzgojne postopke in ukrepe bomo dokumentirali kot zaznamke v obstoječi dokumentaciji, kot uradne zapise ali kot zapisniške sklepe.

Strokovni delavec presodi o kršitvi šolskega pravilnika in določi ustrezen vzgojni ukrep.

a) Alternativni vzgojni ukrepi in dejavnosti

Ob zadostnem vzgojnem učinku, razrednik dodeli enega izmed alternativnih vzgojnih ukrepov (našteti so v Pravilih šolskega reda).

Restitucija je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. Restitucija poudarja pozitivno reševanje problemov.

V postopku restitucije bomo ukrepe smiselno povezovali s povzročeno psihološko, socialno in materialno škodo in tako spodbujali konstruktivno vedenje.

Strokovni delavci predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo, in ko povzročitelj tako na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti, če je prej z nepremišljenim ravnanjem povzročil kakršno koli škodo.

Restitucija je posebno področje vzgoje, katerega cilj je, da učenci kritično razmišljajo o svojem vedenju in da sami popravijo posledice slabo premišljenih dejanj.

Mediacija predstavlja način mirnega, konstruktivnega in odgovornega načina reševanja konfliktov ter sporov med učenci. V primeru konfliktne situacije dveh posameznikov tretji (mediator) preko procesa pomaga s tehnikami, da vsak od njiju predstavi problem s svojega vidika, pove, kaj se je zgodilo, kaj si želi in kakšne so njegove želje, potrebe ter interesi. Potem skupaj z mediatorjem iščeta rešitev, s katero bosta oba zadovoljna.

Cilji mediacije so: zmanjšanje psihičnega trpljenja prizadetih, oživljanje konstruktivne komunikacije, izboljšanje sodelovanja, krepitev lastne odgovornosti, ohranjanje dostojanstva, krepitev samospoštovanja, razvijanje pogajalskih sposobnosti, širjenje informiranosti, usposabljanje za samostojno reševanje konfliktov, razvijanje vzgojne komponente pri odraščajoči mladini.

Šolsko mediacijo izvajajo posebej usposobljeni strokovni delavci šole.

Z uvajanjem mediacije se s predavanji in delavnicami učence uči:

- tehnik učinkovitega reševanja konfliktov,
- koncepta rešitve, da postaneta oba udeleženca zmagovalca,
- strpnosti,
- boljšega in učinkovitega komuniciranja,
- lažjega spopadanja s konfliktnimi situacijami.

Skupina za vzgojo

Je strokovno telo, ki ga vodi pomočnica ravnateljice, člani so učitelji, ki so se vključili prostovoljno. Skupina za vzgojo je pogovorna skupina v pomoč posamezniku, učencem in staršem, včasih celim družinam. Cilj delovanja skupine je zagotavljanje podpore staršem, dobrohotno pristopanje k reševanju vzgojnih izzivov v varnem okolju, z jasnim namenom opolnomočenja učenca.

Člani skupine so svetovalni delavci in učitelji, ki so izkazali interes in posebno občutljivost za vzgojno delovanje šole in jih vsako leto potrdimo z LDN. Celotna skupina ima tudi vlogo intervizijske skupine, ki članom omogoča refleksijo ter osebno in strokovno rast. Za delo s posameznim učencem ali skupino sestavimo vzgojno trojko.

Učenec ali skupina učencev bo na pogovor napotena s strani razrednika, ko presodi, da težava presega njegovo vzgojno moč oz. da bi učencu tovrstna obravnava koristila.

Potek srečanja

Vodja vzgojne trojke učencu pojasni, kaj je namen srečevanja, vzpostavi pozitivno klimo ter zagotovi varno okolje. Srečanje z učencem traja največ 30 minut, sledi mu zapis refleksije (15 minut). Srečanje poteka v naslednjih korakih:

1. korak: učenec dobi besedo, pojasni razloge, zaradi katerih je bil napoten na pogovor, opiše svoje videnje problema,
2. korak: vsi udeleženi predstavijo svoje videnje problema, učenca poskusijo pripeljati do realnega uvida v njegovo vedenje,
3. korak: člani skupaj z učencem oblikujejo predlog spremembe ter način spremljanja,
4. korak: določi se nov termin srečanja (v roku 14 dni), učenec napiše refleksijo, vodja pa zapisnik vzgojnega pogovora.

b) Vzgojni opomini

Vzgojni opomin se izreče učencu, kadar so izčrpana vsa ostala pedagoška sredstva, vsebovana v Vzgojnem načrtu. Izrek vzgojnega opomina je povezan z obveznostjo izvajanja usmerjenih individualiziranih proaktivnih, svetovalnih in drugih vzgojnih dejavnosti in občasno s sodelovanjem zunanjih institucij (svetovalni centri, centri za socialno delo, klinični psihologi, pedopsihiatri, vzgojni zavodi itd.). V skrajnem primeru je posledica vzgojnega opomina premestitev učenca v drug oddelek ali šolo, v nekaterih primerih tudi brez soglasja staršev. Odločitev o tem je vedno podprta s strokovnimi mnenji sodelujočih institucij. Vzgojni opomin potrjuje učiteljski zbor.

3. Pohvale, priznanja, nagrade

Učenci ali skupine učencev bodo lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejeli pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade učencem ali skupinam učencev bodo lahko predlagali:

- oddelčna skupnost,
- šolski parlament,
- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnateljica,
- starši.

a) Pohvale

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so lahko ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti.

Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca.

Pisne pohvale se podeljujejo:

- za prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, za pozitiven zgled v oddelku,
- za bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- za prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven šole,
- za doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih ali drugih tekmovanjih ter srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- za posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolskem parlamentu,
- za aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti ter prireditev, pomembnih za šolo,
- za doslednost in vztrajnost pri delu in ravnanjih,
- za spoštljiv odnos do odraslih, nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo, sodelovanje v prostovoljstvu,
- za vzorno vedenje in spoštovanje posameznikovega dostojanstva,
- za dobrosrčnost in prijaznost, naklonjenost, solidarnost in iskrenost,
- za povezovanje in graditev dobrih medsebojnih odnosov,
- za medsebojno spoštovanje, razumevanje in sodelovanje,
- za odgovornost in zaupanje, poštenost in pravičnost,
- za medsebojno strpnost in sprejemanje drugačnosti,
- iz drugih razlogov, ki jih ravnateljica, učiteljski zbor ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za ustne ali pisne pohvale.

Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnateljica šole.

b) Priznanja

Priznanja podeljuje ravnateljica šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Priznanja se podeljujejo:

- za večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izvenšolskem delu,
- za doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije ali države,
- za večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih,
- za doseganje vidnih rezultatov na športnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo,
- za večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti ali šolskem parlamentu,
- iz drugih razlogov, ki jih ravnateljica ali učiteljski zbor ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za podelitev priznanj.

c) Nagrade

Nagrado lahko prejme posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost.

Šola podeljuje nagrade za: nadpovprečne dosežke na učnem ali vzgojnem področju, delovne dosežke, prizadevanja na področju ekologije, za sodelovanje pri promociji šole, dosežke na področju trajnostnega razvoja in za druge dosežke. Nagrade odobri ravnateljica, podelijo pa jih lahko tudi razredniki oz. mentorji. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih. Nagrada so lahko tudi posebne ugodnosti (izlet, rafting, brezplačne vstopnice za bazen ali gledališko predstavo ...).

Priznanja in nagrade na slavnosten način podeljuje ravnateljica ob zaključku šolskega leta.

Lesce, 30. 9. 2024

Št.: 6006-5/2024/1

Emilija Kavčič, ravnateljica

Kordiš
Mojca Kordiš,

predsednica Sveta šole OŠ F. S. Finžgarja Lesce